

Иран – неотдавнашни случаи на нарушение на правата на човека

Резолюция на Европейския парламент от 17 ноември 2011 г. относно Иран – неотдавнашни случаи на нарушения на правата на човека

Европейският парламент,

- като взе предвид преди предишните си резолюции относно Иран, най-вече резолюциите относно правата на човека и по-специално тези от 7 септември 2010 г. и 20 януари 2011 г.,
- като взе предвид резолюция № 16/9 на Съвета на ООН по правата на човека за създаване на мандат на специален докладчик за положението с правата на човека в Иран,
- като взе предвид 123-те препоръки, направени след общия периодичен преглед на Съвета по правата на човека от февруари 2010 г.,
- като взе предвид назначаването, от страна на председателя на Съвета на ООН по правата на човека на 17 юни 2011 г., на Ahmed Shaheed за специален докладчик на ООН за положението с правата на човека в Иран, и междинния доклад от 23 септември 2011 г., представен от специалния докладчик на 66-тата сесия на Общото събрание на ООН относно положението с правата на човека в Иран,
- като взе предвид доклада от 15 септември 2011 г., представен от генералния секретар на ООН на 66-тата сесия на Общото събрание на ООН, относно положението с правата на човека в Ислямска република Иран,
- като взе предвид доклада на иранския документационен център по правата на човека от 10 юни 2011 г. относно използването на изнасилването като метод на изтезания от иранските пенитенциарни органи,
- като взе предвид изявленията на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 15 и 26 септември 2011 г. относно задържането на адвоката в областта на правата на човека Nasrin Sotoudeh и арестуването на шестима независими режисьори, както и от 18 октомври 2011 г. относно присъдите, наложени на режисьора Jafar Panahi и актрисата Marziah Vafamehr,
- като взе предвид засилването на ограничителните мерки на ЕС на 10 октомври 2011 г. в отговор на сериозни нарушения на правата на човека в Ирак,
- като взе предвид резолюции 62/149 и 63/168 на Общото събрание на ООН от 18 декември 2007 г. и 18 декември 2008 г. съответно относно мораториум върху използването на смъртното наказание,
- като взе предвид Международния пакт за граждански и политически права, Международния пакт за икономически, социални и културни права, Конвенцията за

премахване на всички форми на расова дискриминация и Конвенцията за правата на човека, по които Иран е страна,

- като взе предвид Конституцията на Ислямска република Иран, и по-специално членове от 23 до 27 и от 32 до 35 от нея, които предвиждат свобода на изразяване, събиране, сдружаване и правото на изповядване на религия и основни права на лицата, подведени под съдебна отговорност, и задържаните,
 - като взе предвид член 122, параграф 5 от своя правилник,
- А. като има предвид, че сегашното положение на правата на човека в Иран се характеризира със съществуващ процес на системни нарушения на основните права; като има предвид, че защитниците на правата на човека (по-специално тези на жените, на децата и на активистите за правата на малцинствата), журналистите, авторите на интернет блогове, хората на изкуството, студентските лидери, юристите, синдикалистите и природозащитниците продължават да живеят под силен натиск и постоянна заплаха от арест;
- Б. като има предвид, че най-неотложните въпроси се отнасят до натрупан недостиг във връзка с правораздаването, практики, които са равнозначни на изтезания, жестоко или унижително отношение към задържаните, включително изнасилване, неравноправно третиране на жените, преследване на религиозни и етнически малцинства, липса на граждански и политически права, по-специално тормоз и сплашване на защитници на правата на човека, юристи и представители на гражданското общество;
- В. като има предвид, че броят на екзекуции в Иран през първата половина на 2011 г. поставя страната на водещо място в света по използване на смъртното наказание на глава от населението, за разлика от световната тенденция към премахване на смъртното наказание;
- Г. като има предвид, че, въпреки че са подписали Международния пакт за граждански и политически права (МПГПП) и официално забраняват екзекутирането на лица под 18-годишна възраст, според различни доклади страната екзекутира повече непълнолетни правонарушители, отколкото която и да е друга страна;
- Д. като има предвид, че до момента иранските органи не са успели да изпълнят ангажиментите към ООН и отказват да сътрудничат на специалния докладчик; като има предвид, че междинният доклад описва „модел на системни нарушения“ и „засилена“ акция на злоупотреби, изразява тревога във връзка с нарастващото използване на смъртното наказание за дребни престъпления и без справедлив процес, и посочва, че до момента през 2011 г. са извършени най-малко 200 официални екзекуции и 146 тайни екзекуции в източния ирански град Mashad, като има предвид, че през 2010 г. повече от 300 души са екзекутирани тайно в Иран;
- Е. като има предвид, че роднини на иранци, които са в затвора, или срещу които се провежда процес, също биват арестувани, разпитвани и измъчвани извън Иран и в ЕС; като има предвид, че хиляди иранци са избягали от страната и са намерили убежище в съседни страни;
- Ж. като има предвид, че лидерите на опозицията Mir Hossein Mousavi и Mehdi Karroubi

са били неправомерно държани под домашен арест и са били произволно държани в затвор от 14 февруари 2011 г.; като има предвид, че тези лидери, заедно с политически активните си съпруги, за периоди от време са били насилствено изчезнали на неизвестни места и откъснати от всякакъв контакт с приятелите и семейството, периоди, през които са били изложени на сериозен риск от изтезания;

- З. като има предвид, че през февруари и март 2011 г. стотици бяха арестувани и най-малко трима души загинаха, когато хиляди демонстранти излязоха по улиците в подкрепа на движенията за демокрация в съседните арабски страни и в знак на протест срещу задържането на опозиционните лидери Mir Hossein Mousavi и Mehdi Karroubi;
- И. като има предвид, че през април 2011 г. силите за сигурност убиха няколко десетки протестиращи, повечето от тях етнически араби, и арестуваха десетки в югозападната провинция Хузестан, и като има предвид, че десетки бяха арестувани и ранени при протестите на природозащитниците в западната провинция Азербайджан срещу пресушаването на езерото Урмия;
- Й. като има предвид, че натискът върху религиозни малцинства, по-специално бахайското малцинство, върху хората, променили вярата си, и учените шиитски дисиденти продължава да се увеличава; като има предвид, че бахайите, въпреки че са най-голямото немюсюлманско религиозно общество, страдат от тежка дискриминация, включително отказ на образование, и като има предвид, че съдебните производства срещу седемте им лидери, които са в затвора, продължава, като над 100 членове на общността остават под арест; като има предвид, че съществуват сведения, че през първата половина на 2011 г. най-малко 207 християни са били арестувани; като има предвид, че сунитските мюсюлмани продължават да бъдат изправени пред дискриминация в правото и на практика, и са възпрепятствани да упражняват в пълна степен правото си на изповядване на своята религия; като има предвид, че подкрепяна от държавата кампания за клевета срещу суфита Nematullahi (шиит), изобразяваща всички форми на мистицизъм като сатанински и преследваща суфитските богомолци продължава, като най-фрапантният пример за това е въоръженото нападение в Kavar през септември 2011 г., при което беше убит един човек и други бяха сериозно ранени;
- К. като има предвид, че лицата, които са сменили ислямската си религия с друга, са били арестувани, и като има предвид, че член 225 от проекта на Наказателен кодекс цели да направи смъртното наказание задължително за осъдените от мъжки пол вероотстъпници (член 18); като има предвид, че протестантският пастор Yousef Nadarkhani е все още под заплахата да бъде екзекутиран за вероотстъпничество;
- Л. като има предвид, че Иранската революционна гвардия, тайните служби и милицията Басидж изпълняват активна роля в силните и брутални репресии в Иран;
- М. като има предвид, че членовете на лесбийски, гей, бисексуални и транссексуални общности са изправени пред тормоз, преследване, жестоко наказание и дори смъртно наказание; като има предвид, че тези лица са изправени пред дискриминация въз основа на сексуалната им ориентация, включително по отношение на достъпа до трудова заетост, жилищно настаняване, образование и здравеопазване, както и пред социално изключване;

- Н. като има предвид, че всяка една от присъдите за лишаване от свобода, наложени на видните студентски активисти Bahareh Hedayat, Mahdiah Golroo и Majid Tavakoli беше увеличена с шест месеца, след като бяха обвинени в „пропаганда срещу режима“; като има предвид, че на 15 септември 2011 г. политическият активист и докторант, студентът Somayeh Tohidlou получи 50 удара с камшик след като изтърпяваше присъда лишаване от свобода за една година в затвора Evin; като има предвид, че г-жа Tohidlou вече беше изтърпяла присъда лишаване от свобода за 70 дни; като има предвид, че лишаването от свобода и 50-те удара с камшик бяха наказания, наложени за участие в интернет блогове и други дейности по интернет; като има предвид, че на 9 октомври 2011 г. студентският активист Payman Aref получи 74 удара с камшик преди да бъде освободен от затвора, по обвинение за обида на иранския президент;
- О. като има предвид, че на известния ирански режисьор Jafar Panahi беше наложена присъда от 6 години затвор, потвърдена след обжалване; като има предвид, че на известната актриса Marziah Vafamehr беше наложена присъда от една година лишаване от свобода и 90 удара с камшик след участието ѝ във филм, представящ трудните условия, при които хората на изкуството работят в Иран; като има предвид, че на 17 септември 2011 г. иранските органи задържаха шестима режисьори на независими документални филми (Mohsen Shahrnazdar, Hadi Afarideh, Katayoun Shahabi, Naser Safarian, Shahn Timer Bazdar и Mojtaba Mir Tahmaseb), като ги обвиниха, че работят за предаванията на Би Би Си на персийски език и участват в шпионаж от името на тази новинарска служба;
- П. като има предвид, че от 2009 г. насам десетки адвокати са арестувани при упражняване на тяхната професия, включително Nasrin Soutoudeh, Mohammad Seifzadeh, Houtan Kian и Abdolfattah Soltani; като има предвид, че носителката на Нобелова награда за мир Shirin Ebadi на практика беше принудена да замине в изгнание, след като органите затвориха нейния Център за защитниците на правата на човека, и като има предвид, че адвокатите, поемащи защитата на политически затворници и на лишените от свобода поради техните убеждения се сблъскват с все по-високи лични рискове;
- Р. като има предвид, че иранските органи обявиха, че работят върху интернет, който е успореден на отворения световен интернет и в крайна сметка е предназначен да го замени и който е в съответствие с ислямските принципи, описвайки го като "халал" („halal“) мрежа; като има предвид, че този "халал интернет" на практика ще даде на иранските органи 100% контрол над целия интернет трафик и съдържание, като сериозно нарушава свободата на изразяване и ограничава достъпа до информационни и комуникационни мрежи;
- С. като има предвид, че бяха получени многобройни сведения, че базирани в ЕС дружества предоставят на иранските органи техническа помощ и технологии по поръчка, които са били използвани за (онлайн) локализиране и проследяване на защитници на правата на човека и активисти в тази област и които способстват за нарушенията на правата на човека;
1. Изразява своята дълбока загриженост относно непрекъснато влошаващото се положение с правата на човека в Иран, нарастващия брой на политическите затворници, постоянно високия брой на екзекуциите, включително на

непълнолетни, широкото прилагане на мъчения, несправедливите процеси и баснословните суми, изисквани за освобождаване под гаранция, както и тежките ограничения върху свободата на информация, изразяване на мнение, събрания, убеждения, образование и движение;

2. Отдава почит на смелостта на всички иранци, които се борят за защита на основните свободи, правата на човека и демократичните принципи, които искат да живеят в общество, в което няма репресии и заплахи;
3. Остро осъжда прилагането на смъртното наказание в Иран и призовава иранските органи, в съответствие с резолюциите на Общото събрание на ООН 62/149 и 63/138, да въведат мораториум върху екзекуциите до премахване на смъртното наказание;
4. Призовава за изменение на иранския Наказателен кодекс, така че да се забрани налагането на телесни наказания от съдебните и административните органи; припомня, че използването на телесно наказание, което се равнява на изтезания, е несъвместимо с член 7 от Международния пакт за граждански и политически права; остро осъжда боя с пръчки, на който са били подложени студентските активисти Somayeh Tohidlou и Payman Aref;
5. Изразява готовност да подкрепи допълнителни санкции за лицата, отговорни за нарушения на правата на човека; призовава държавите-членки на ЕС, които са постоянни членки на Съвета за сигурност на ООН, да повдигнат въпроса за започване на разследване дали престъпленията, извършени от иранските органи, представляват престъпления срещу човечеството;
6. Призовава иранските органи да освободят всички политически затворници, включително политическите лидери Mir-Hussein Mousavi и Mehdi Karroubi, адвокатите в областта на правата на човека Nasrin Sotoudeh и Abdolfattah Soltani, студентските активисти Bahareh Hedayat, Abdollah Momeni, Mahdieh Golroo и Majid Tavakoli, журналиста Abdolreza Tajik, пастор Yousef Nadarkhani, режисьорите Jafar Panahi и Mohammad Rasoulof и всички други лица, посочени в доклада на специалния докладчик на ООН за положението с правата на човека в Иран Ahmed Shaheed;
7. Изразява дълбоко съжаление поради липсата на справедливост и прозрачност в съдебното производство и на подходящо професионално обучение за включените в него и призовава иранските органи да гарантират справедлива и открита процедура;
8. Настоятелно призовава иранското правителство незабавно да позволи на назначения от ООН специален докладчик Ahmed Shaheed да влезе в Иран, за да се занимае с продължаващата криза с правата на човека в страната; отбелязва, че пълната липса на сътрудничество от страна на правителството с мандата на специалния докладчик и продължаващия отказ на правителството да му позволи да влезе в страната са признак, че то няма намерение да предприеме значими стъпки за подобряване на положението с правата на човека;
9. Призовава иранските органи да докажат, че са напълно решени да си сътрудничат с международната общност за подобряване на положението с правата на човека в Иран и призовава иранското правителство да изпълнява всички свои задължения, произтичащи както от международното право, така и по международните

конвенции, които е подписало; изтъква значението на свободните и честни избори;

10. Призовава иранските органи незабавно да освободят членовете на общността на хората на изкуството в Иран, които са задържани, и да сложат край на преследването – посредством задържане или други форми на тормоз - на тази общност; отбелязва, че такова отношение е несъвместимо с международните принципи в областта на правата на човека, към които Иран свободно се е присъединил; изтъква, че правото на свобода на изразяване чрез изкуството и писането е залегнало в член 19 от Международния пакт за граждански и политически права, който Иран е подписал;
11. Призовава Иран да предприеме стъпки, за да гарантира пълно зачитане на правото на свобода на религията или убежденията, включително като гарантира, че законодателството и практиките са напълно в съответствие с член 18 от Международния пакт за граждански и политически права, и изтъква, че това също така изисква безусловно и пълно гарантиране на правото на всеки да променя своята религия, ако избере това;
12. Призовава Иран да предприеме незабавни стъпки, за да гарантира, че членовете на бахайската общност са защитени срещу дискриминация във всяка област, че нарушенията на правата им се разследват незабавно, че срещу тези, за които се счита, че са отговорни, се повдигат обвинения и че членовете на тази общност разполагат с ефективни средства за защита;
13. Осъжда Иран за противозаконното заглушаване на предаванията на Би Би Си на персийски език и на сигнала на телевизия Дойче веле от сателитите Hotbird и Eutelsat W3A и призовава Eutelsat да престане да предоставя услуги на иранските държавни телевизионни канали докато Иран продължава да използва услугите на Eutelsat с цел блокиране на независими телевизионни програми;
14. Изразява своята загриженост относно използването на (европейски) технологии за цензура, филтриране и наблюдение, за да се контролират и цензурират потоците от информация и комуникация, както и за да се проследяват граждани, особено защитници на правата на човека, както при неотдавнашния случай с Creativity Software; призовава европейските дружества да изпълняват своите корпоративни социални отговорности, като не предоставят стоки, технологии и услуги на Иран, които биха могли да застрашат гражданските и политическите права на иранските граждани;
15. Подчертава, че свободният достъп до информация и средства за комуникация и нецензурираният достъп до интернет (интернет свобода) са универсални права и са абсолютно необходими за демокрацията и свободата на изразяване, като гарантират прозрачност и отчетност, както беше заявено от Съвета на ООН за правата на човека на 6 май 2011 г.;
16. Призовава иранските органи да отменят или изменят цялото законодателство, което предвижда или може да доведе до дискриминация, преследване и наказване на хората поради тяхната сексуална ориентация или полова идентичност, и да гарантират, че всички задържани единствено поради сексуални контакти, извършени със съгласието на двамата партньори, или въз основа на сексуална ориентация, биват освободени незабавно и безусловно;

17. Призовава държавите-членки на ЕС да гарантират безопасно убежище за ирански граждани, които са избягали от своята страна, като например чрез инициативата Shelter City;
18. Призовава иранските органи да приемат мирните протести и да предприемат мерки във връзка с многобройните проблеми, пред които е изправено иранското население, изразява особена загриженост относно заплахата от екологична катастрофа в региона на езерото Урмия и призовава за решителни действия на правителството в опит да се стабилизира регионалната екология, от което зависят милиони иранци;
19. Призовава представителите на ЕС и заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност да насърчат иранските органи да се включат отново в диалог по въпросите на правата на човека;
20. Настоятелно призовава Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) да съсредоточи вниманието си върху гражданите на ЕС в ирански затвори и да направи всичко възможно, за да се гарантира тяхното благополучие и освобождаване;
21. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на генералния секретар на ООН, на службата на върховния лидер, на председателя на иранския Върховен съд и на правителството и парламента на Иран.